

Kapitel 4: Kort om plan- och bygglagen

4.1 Inledning

I det här kapitlet redovisas översiktligt vad som gäller avseende miljökvalitetsnormer för vatten vid planläggning och beslut enligt plan- och bygglagen enligt den reglering som gäller i nuläget. Det bör samtidigt nämnas att utredningen om vattenfrågor vid planläggning och byggande överlämnade sitt betänkande i slutet av november 2023.⁴³⁰ Syftet med utredningen var bland annat att göra en översyn av de bestämmelser i plan- och bygglagen som avser vatten samt att förenkla och förtydliga på vilket sätt miljökvalitetsnormer för vatten ska få genomslag vid planläggning och prövning enligt plan- och bygglagen.⁴³¹ I detta ingick även att analysera kommunernas förutsättningar att säkerställa att miljökvalitetsnormer för yt- och grundvatten följs vid planläggning och vid prövning enligt 9 och 10 kap. plan- och bygglagen. Betänkandet har dock inte hunnit beaktas och förslagen beskrivs och analyseras därför inte närmare i det följande.

4.2 Parallell tillämpning som utgångspunkt

Miljöbalken gäller, som huvudregel parallellt med annan lag och anger minimikrav gällande miljöhänsyn.⁴³² Detta innebär att miljöbalken och plan- och bygglagen gäller samtidigt, så länge inte något annat framgår. Plan- och bygglagen kan därmed endast höja miljökraven, inte sänka. Som nämnts tidigare har dessutom myndigheter och kommuner, enligt miljöbalken, ett generellt ansvar för att miljökvalitetsnormerna enligt miljöbalken följs också vid tillämpning av annan lag.⁴³³ Det framgår vidare explicit av plan- och bygglagen att miljökvalitetsnormer *ska* följas såväl vid planläggning som i andra ärenden enligt plan- och bygglagen.⁴³⁴ Till *planläggningen* hör beslut om detaljplan, översiktsplan, regionplan samt områdesbestämmelser. Ett *annat ärende* kan till exempel handla om prövning av bygglov. Kommunernas ansvar att säkerställa att miljökvalitetsnormerna följs gäller därför vid arbetet med översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser, men också vid bygglovsprövningar och andra beslut som fattas med stöd av plan- och bygglagen. Av plan- och bygglagen framgår vidare att 3 och 4 kap. miljöbalken ska tillämpas vid planläggning och prövning enligt plan- och bygglagen.⁴³⁵ Däremot finns ingen expli-

430 SOU 2023:72. *En enklare hantering av vattenfrågor vid planläggning och byggande*.

431 Utredningen om vattenfrågor vid planläggning och byggande (Fi 2021:06), se dir. 2021:92, dir. 2023:6 och dir. 2023:103.

432 1 kap. 1 och 3 §§ MB.

433 5 kap. 3 § MB. Att så är fallet förtydligades genom prop. 2009/10:184.

434 2 kap. 10 § PBL. Att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken ska följas framgår av fler bestämmelser i plan- och bygglagen, framför allt i de delar av plan- och bygglagen som behandlar översiktsplan respektive detaljplan.

435 2 kap. 2 § PBL.

cit hänvisning till miljöbalkens allmänna hänsynsregler i plan- och bygglagen.⁴³⁶ I praxis har uttryckts att en förutsättning för att reglerna ska gälla vid prövning enligt annan lag, det vill säga annan än miljöbalken, är att bestämmelserna anges särskilt i den lagen.⁴³⁷ Miljöbalkens allmänna hänsynsregler har därför inte ansetts generellt tillämpliga vid prövningar enligt plan- och bygglagen.⁴³⁸ Detta innebär dock inte att miljöbalkens regler inte gäller, endast att de inte bedöms inom ramen för den aktuella prövningen. Ett bifall om exempelvis bygglov, med stöd av plan- och bygglagen, innebär därför *inte* att en tillsynsmyndighet inte kan ställa krav med stöd av 2 kap. miljöbalken, exempelvis med hänsyn till en byggnads lokalisering, ur naturvårdssynpunkt. På motsvarande sätt kan uppförande av en ny byggnad, trots uppfyllandet av förutsättningar för bygglov enligt plan- och bygglagen, hindras till följd av exempelvis strand- eller naturreservatsdispens inte kan meddelas.

Plan- och bygglagen gör *inte* heller skillnad på vilken typ av miljökvalitetsnorm det handlar om, det vill säga, vilken punkt i 5 kap. 2 § första stycket miljöbalken som utgör rättslig grund för normen. *Alla* miljökvalitetsnormer, oavsett bindningsgrad, ska således följas vid planläggning och andra ärenden enligt plan- och bygglagen. Varken av plan- och bygglagen eller dess förarbeten framgår emellertid när en planläggning eller planbeslut *inte* ska anses följa en miljökvalitetsnorm. Det framgår inte heller vilken utredning som krävs för att kommunen ska anses ha visat att en detaljplan kan antas innebära att en miljökvalitetsnorm följs eller *hur* kommunen ska se till att normerna följs. Det är i sammanhanget värt att notera att en översiktsplan eller en detaljplan inte innebär samma typ av prövning som ett tillstånd enligt MB.⁴³⁹ Kommunen har också begränsade möjligheter att ställa krav på byggherrar och fastighetsägare avseende hur exempelvis dagvatten från ett byggprojekt ska tas om hand för att normerna ska följas.⁴⁴⁰

Kravet på att uppnå och bibehålla en god ekologisk status är ett EU-rättsligt krav, och som vi beskrivit inledningsvis i denna bok (se avsnitt 2.1.2), ska myndigheter och kommuner tolka den svenska lagstiftningen EU-konformt. De EU-rättsliga kraven har därtill implementerats genom 5 kap. 4 § miljöbalken, som gäller parallellt. Såsom regeringen har konstaterat i tidigare förarbeten har de olika uttryck som används i plan- och bygglagen respektive miljöbalken lett till vissa tillämpningsproblem och att det inte är tydligt hur de bedömningar som ska göras enligt plan- och bygglagen förhåller sig till miljöbalkens krav. Regeringen menade att en grundläggande förutsättning för en bättre samordning är att bedömningarna huvudsakligen görs på likartade grunder, vare sig det handlar om planläggning eller bygglovsprövning enligt plan- och bygglagen eller en prövning enligt miljöbalken.⁴⁴¹ Vår slutsats är därför att 5 kap. 4 § MB (försämringsförbudet och äventyrandeförbudet) (vilka bygger på Weserdomen) ska tillämpas vid planläggning och

436 RÅ 2010 ref. 62.

437 Se exempelvis RÅ 2010 ref. 62. Se även RÅ 2003 not. 62, prop. 1997/98:90. *Följdlagstiftning till miljöbalken*, s. 158 f., prop. 2013/14:186. *Hushållning med havsområden* samt Gunnarsson i Karnovs kommentar (JUNO) till 2 kap. 2 §, not 24.

438 RÅ 2010 ref. 62, med hänvisning till prop. 1997/98:90 s. 158.

439 Se Boverket (2021).

440 Utredningen om vattenfrågor vid planläggning och byggande (Fi 2021:06). Utredningsdirektiven, dir. 2021:92, s. 4.

441 Se prop. 2013/14:128. *Samordnad prövning av buller enligt miljöbalken och plan- och bygglagen*, s. 35–36.

prövning enligt plan- och bygglagen eller åtminstone kan användas som tolkningsstöd för att avgöra om en miljökvalitetsnorm följs eller inte vid planläggning eller beslut enligt plan- och bygglagen.⁴⁴² Innebörden av ovanstående är att planen inte får medverka till att en vattenförekomst försämrats eller att uppnåendet av beslutad norm äventyras. Även de undantagsbestämmelser som är relevanta i prövningssituationen bör tillämpas i plan- och bygglagssammanhang.⁴⁴³

4.3 Planering

4.3.1 Inledning

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten.⁴⁴⁴ Plansystemet innefattar *översiktsplan*, *detaljplan* och *regionplan* samt *områdesbestämmelser* och regleras i plan- och bygglagen.⁴⁴⁵ Att planläggning är en kommunal angelägenhet innebär att kommunen har möjlighet att inom förhållandevis vida ramar avgöra hur marken inom den egna kommunen ska disponeras. Kommunens planering har emellertid stor betydelse i arbetet med att säkerställa att miljökvalitetsnormerna inte överträds, då de vägleder respektive reglerar användningen av olika mark- och vattenområden för olika ändamål. Planerna kan ange en markanvändning som främjar eller motverkar att en norm uppfylls. Ett planbeslut, inte ens de rättsligt bindande planerna (detaljplaner och områdesbestämmelser), garanterar dock inte att den planerade användningen verkligen kommer till stånd. Planerna är nämligen endast bindande i *frånstyrande* mening. Det innebär annorlunda uttryckt att en plan inte kan tvinga fram att något faktiskt görs. En plan kan därför inte ensam säkerställa att en miljökvalitetsnorm följs, men den kan å andra sidan vara ett av flera medel att förhindra att normerna överträds, om den utformas på ett lämpligt sätt i förhållande till vad som krävs för att nå miljökvalitetsnormerna. För avrinningsområden som berör områden utanför den egna kommunen behövs mellankommunal samverkan för att kunna följa miljökvalitetsnormer för vatten.⁴⁴⁶ I det följande beskrivs de olika planinstrumenten närmare, samt deras funktion i relation till miljökvalitetsnormen god ekologisk status.

4.3.2 Översiktsplanering

Enligt plan- och bygglagen ska varje kommun ha en aktuell *översiktsplan*.⁴⁴⁷ Översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön och ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden och den byggda miljön ska använ-

⁴⁴² Se Boverket (senast granskad 2021). *Att följa miljökvalitetsnormer för vatten*. Att följa miljökvalitetsnormer för vatten - PBL kunskapsbanken - Boverket (senast besökt 2023-08-24).

⁴⁴³ Detta är frågor som bör ha behandlats i SOU 2023:72.

⁴⁴⁴ 1 kap. 2 § PBL.

⁴⁴⁵ 1 kap. 4 § PBL.

⁴⁴⁶ Prop. 1997/98:90, s. 162.

⁴⁴⁷ 3 kap. 1 § PBL.

das, utvecklas och bevaras.⁴⁴⁸ Det kan gälla användningen för areella näringar, rekreation, vattenbruk, gruvor, täkter, bebyggelse, industri, kommunikationer och försvar. Vidare bör översiktsplanen behandla strukturbildande anläggningar såsom kommunikationsleder och energianläggningar. Kommunen ska i stora drag fördela bostadsbyggandet mellan olika delar av kommunen och i anslutning till detta lokalisera serviceanläggningar och ta ställning till frågor om energiförsörjningen.⁴⁴⁹ Översiktsplanen ska också behandla vattenområdena och omfatta hela territorialhavet. I fråga om vattenanvändningsfrågorna anförde departementschefen bland annat följande i en proposition från mitten av 1980-talet;

Många beslut om markanvändning påverkar i hög grad de framtida möjligheterna att utnyttja vattenområden eller grundvattentillgångar för olika ändamål. (...) En vattenanvändning kan också till följd av dess inverkan på kvantiteten eller kvaliteten omöjliggöra eller i vart fall begränsa vattnets användning för ett annat ändamål.⁴⁵⁰

Av översiktsplanen ska det framgå *hur* miljökvalitetsnormer ska följas.⁴⁵¹ Av propositionen framgår att kravet innebär att kommunen ska redovisa sin ambition att tillgodose normerna, men att sättet på vilket normerna ska uppfyllas är tänkt att framgå tydligare av åtgärdsprogram.⁴⁵² Det är emellertid inte särskilt tydligt hur kopplingen mellan åtgärdsprogram och översiktsplanering ska fungera.

Åtgärdsprogrammen riktar sig, som beskrivits ovan, till myndigheter och kommuner, men det finns också en allmän skyldighet för kommuner att vidta de åtgärder som behövs enligt ett åtgärdsprogram.⁴⁵³ Programmen beskriver ofta åtgärder av övergripande karaktär med tyngdpunkt på tillsyn, prövning, planering, vägledning och kunskapsuppbyggnad (se avsnitt 2.6, ovan). Dessa styrmedel ska leda till att kommunerna, genom sin myndighetsutövning, i form av prövning eller tillsyn, ska se till att fysiska eller tekniska åtgärder vidtas. Det innebär att kommunen måste bedöma hur en viss markanvändning relaterar till fysiska åtgärder som påverkar möjligheten att följa en miljökvalitetsnorm i en vattenförekomst. I vissa avseenden upplevs det som oklart vad kommunen förväntas göra i översiktsplanen när den redovisar hur den anser att gällande miljökvalitetsnormer ska följas.⁴⁵⁴

Den översiktliga och strategiska nivån i översiktsplaneringen är av stor betydelse för att hantera miljökvalitetsnormer för vatten i efterföljande detaljplanering. Betydelsen kommer av att det på översiktsnivån är möjligt att analysera konsekvenserna av enskilda utbyggnadsområden i ett större sammanhang. Det gör att det är möjligt att bedöma den

448 3 kap. 2 § PBL.

449 Didón m.fl. (2012). *Plan- och bygglagen (2010:900). En kommentar*. Kommentaren till 3 kap. 5 §. Jfr prop. 1985/86:1, s. 529 samt prop. 1994/95:230. *Kommunal översiktsplanering enligt plan- och bygglagen m.m.*

450 Prop. 1985/86:1. *Med förslag till ny plan- och bygglag*, s. 125.

451 3 kap. 4 § PBL.

452 Prop. 1997/98:90, Del 2, s. 302.

453 5 kap. 11 § MB.

454 Utredningen om vattenfrågor vid planläggning och byggande (Fi 2021:06). Utredningsdirektiven, dir. 2021:92, s. 5.

sammantagna effekterna som flera olika utbyggnadsområden har på en vattenförekomst. Översiktsplaneringen kan bidra till att en miljökvalitetsnorm följs, på olika sätt. Det kan handla om att pröva markens lämplighet för olika användningar (till exempel för bebyggelse), vilket kan påverka möjligheten att följa en miljökvalitetsnorm (till exempel genom ett ökat dagvattenflöde eller en ökad föroreningsbelastning från dagvatten till följd av bebyggelse). Det kan också innebära att områden där det behövs utrymmeskrävande åtgärder för att följa miljökvalitetsnormer behöver redovisas. Sådana åtgärder kan behövas för att hantera konsekvenser, dels från den utveckling av mark- och vattenanvändning som planeras, dels från pågående användning där åtgärdsbehov har påvisats. Exempel på en sådan åtgärd är anläggning av en faunapassage i form av en fisktrappa.⁴⁵⁵

4.3.3 Detaljplanering

Inom en kommun får mark- och vattenområdets användning, bebyggelse och byggnadsverk regleras med *detaljplaner* eller *områdesbestämmelser*. I 4 kap. plan- och bygglagen finns bestämmelser om reglering genom detaljplan och områdesbestämmelser och i 5 kap. plan- och bygglagen finns de bestämmelser som reglerar förfarandet med att ta fram och anta detaljplaner och områdesbestämmelser. En *detaljplan* ska i princip uttömmande beakta de allmänna intressen som anges i plan- och bygglagens 2 kap. (inklusive 3–5 kap. miljöbalken).⁴⁵⁶ Detaljplanen preciserar därigenom de krav som ställs på kommande eller befintlig bebyggelse inom planområdet. Under en detaljplans genomförandetid ges den enskilde markägaren en garanti att få bygga i enlighet med planen; den enskilde markägaren ges en *byggrätt*. Genomförandetiden ska bestämmas så att det finns rimliga möjligheter att genomföra planen, men tiden får inte vara kortare än fem år, och inte längre än femton år.⁴⁵⁷ För kommunen medför planen normalt en rätt, och även skyldighet, att lösa mark som är avsedd för allmänna platser, till exempel gator, torg och parker, samt att ställa i ordning sådana platser och underhålla dem. Även *områdesbestämmelser* kan användas bland annat för att fastställa grunddragen av mark- och vattenanvändningen enligt översiktsplanen eller att tillgodose ett riksintresse enligt 3 kap. eller 4 kap. miljöbalken. Områdesbestämmelser ger inte markägaren någon byggrätt och ger inte heller kommunen någon rätt att lösa mark.

Av 2 kap. plan- och bygglagen följer som nämntes ovan att 3 och 4 kap. miljöbalken ska tillämpas samt att miljökvalitetsnormerna i 5 kap. miljöbalken, eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 5 kap. miljöbalken, ska följas vid planläggning och andra ärenden.⁴⁵⁸ Bestämmelserna i 2 kap. plan- och bygglagen är i första hand riktade till kommunerna, men utgör samtidigt en grund för länsstyrelsernas samrådssynpunkter (se nedan, avsnitt 4.3.4) och ett stöd för den allmänna debatten i planfrågor.⁴⁵⁹ Detaljplanen måste

⁴⁵⁵ Se Boverket (2021).

⁴⁵⁶ 2 kap. anger vilka allmänna och enskilda intressen som ska beaktas vid prövning och planläggning enligt plan- och bygglagen.

⁴⁵⁷ 4 kap. 21 § PBL.

⁴⁵⁸ 2 kap. 2 och 10 §§ PBL.

⁴⁵⁹ Didón m.fl. (2012).

således visa den avsedda användningen av mark- och vattenområden. Den måste ange vilka vattenförekomster som berörs av planen samt hur mark- och vattenanvändningen påverkar yt- och grundvatten. Vid detaljplanläggning kan det också uppstå frågor om vilka åtgärder som behövs för att förhindra påverkan på vattenförekomster utanför det detaljplanlagda området.⁴⁶⁰

Eftersom en kommun *inte får tillåta* en verksamhet eller åtgärd om denna ger upphov till en otillåten försämring eller äventyrar möjligheten att uppnå en *god status* eller *potential*, enligt 5 kap. 4 § miljöbalken, måste det utredas huruvida försämringsförbudet riskerar att överträdas som en följd av planen eller om möjligheten att följa miljökvalitetsnormen riskerar att försvåras på ett betydande sätt, för berörda vattenförekomster. För att kunna avgöra om plangenomförandet kan antas innebära att miljökvalitetsnormerna för vatten följs behöver kommunen ett underlag. Härvid behöver kommunen också beakta om den nya bebyggelsen kan påverka den ekologiska funktionen i strandzonen genom exempelvis kajkanter, hårdgjorda ytor eller att den skuggar vattenmiljön eller medför ökad dagvattenavrinning. Frågor kopplade till miljökvalitetsnormer för vatten ska beaktas i undersökningen av om genomförandet av en detaljplan kan antas innebära *betydande miljöpåverkan*.⁴⁶¹ När en strategisk miljöbedömning görs kan underlaget som behövs i fråga om miljökvalitetsnormer i många fall tas fram och presenteras under planprocessen, just genom miljöbedömningen.⁴⁶² Det framgår dock inte tydligt som nämndes tidigare vilken utredning som krävs för att kommunen ska anses ha visat att en detaljplan kan antas innebära att en miljökvalitetsnorm följs eller *hur* kommunen ska se till att normerna följs vid detaljplanering.⁴⁶³

4.3.4 Länsstyrelsens roll

Länsstyrelsen ansvarar under planläggningsprocessen för att på olika sätt verka för att miljökvalitetsnormerna följs. Länsstyrelsen gör detta genom yttranden och eventuella överprövningar av planbeslut.⁴⁶⁴ Under översiktsplanens *samrådsfas* ska länsstyrelsen särskilt verka för att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken följs. Länsstyrelsen har också en skyldighet att under samrådet samordna statliga intressen gentemot kommunen.⁴⁶⁵ *Granskningstiden* är det sista tillfället när staten kan framföra sina synpunkter på planförslaget och länsstyrelsen ska kontrollera att förslaget är lämpligt utformat.⁴⁶⁶ Länsstyrelsen är till och med skyldig att under granskningstiden yttra sig över ett detaljpla-

⁴⁶⁰ Utredningen om vattenfrågor vid planläggning och byggande (Fi 2021:06). Utredningsdirektiven, dir. 2021:92, s. 4.

⁴⁶¹ 5 kap. 11 a § PBL och 5 § miljöbedömningsförordningen (2017:966).

⁴⁶² Se 4 kap. 34 § första stycket PBL och 6 kap. 11 § MB. Se även Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolens, dom av den 25 oktober 2018 i mål nr P4552-17, där domstolen ansåg att det fanns en risk för otillåten försämring av vattenkvaliteten om åtgärderna enligt planen skulle komma till stånd. Mot den bakgrunden ansåg domstolen att planen kunde antas medföra en betydande miljöpåverkan och att en strategisk miljöbedömning därför skulle ha gjorts.

⁴⁶³ Även detta är frågor som bör ha behandlats i SOU 2023:72.

⁴⁶⁴ PBL (2010:900), 3 kap. 10 och 16 §§, 5 kap. 14 och 22 §§ samt 11 kap. 10 §.

⁴⁶⁵ 3 kap. 10 § PBL.

⁴⁶⁶ 3 kap. 16 § PBL.

neförlag, bland annat rörande huruvida planförslaget inverkar på möjligheten att följa miljö kvalitetsnormer.⁴⁶⁷

Föreskrifterna om vad länsstyrelsen ska redovisa i sitt granskningsyttrande är utformade i nära anslutning till bestämmelserna om statlig kontroll beträffande bland annat miljö kvalitetsnormer.⁴⁶⁸ Länsstyrelsens skyldighet att under samrådet samordna statliga intressen gentemot kommunen gäller även under granskningsskedet och statliga myndigheter som under samrådet har synpunkter på ett planförslag ska framföra synpunkterna till länsstyrelsen.⁴⁶⁹

Av propositionen framgår att det är angeläget att länsstyrelsen lämnar tydliga besked om hur staten ställer sig till kommunens planering. Syftet med detta är att översiktsplanen ska kunna bidra till att ge goda förutsättningar för efterföljande planering och prövning. I de delar där länsstyrelsen inte haft några invändningar ska kommunen i princip kunna förvänta sig att översiktsplanens intentioner får fullföljas utifrån de aspekter länsstyrelsen har haft att beakta vid tiden för yttrandet. Av yttrandet behöver det således tydligt framgå hur staten, genom länsstyrelsen, förhåller sig till de ställningstaganden som kommunen har gjort i planen.⁴⁷⁰

Ett granskningsyttrande ska lämnas även om länsstyrelsen godtar planförslaget. Om länsstyrelsen har anmärkningar mot det förslag som kommunen låter granska, ska det tydligt framgå av granskningsyttrandet i vilka avseenden länsstyrelsen har en annan uppfattning än kommunen. Det ska också anmärkas i planen om länsstyrelsen i en viss del inte har godtagit denna.⁴⁷¹ Om kommunen antar planen mot länsstyrelsens invändningar, är det upp till länsstyrelsen att överväga om det finns skäl att förordna om statlig prövning av lov inom området.⁴⁷² Ett annat alternativ som länsstyrelsen har, är att avvakta blivande kommunala beslut om detaljplan eller områdesbestämmelser och då pröva lämpligheten av dessa beslut.⁴⁷³

När länsstyrelsen har fått ett meddelande om att en kommun beslutat att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser, ska länsstyrelsen, inom tre veckor, besluta om den ska överpröva kommunens beslut eller inte. Länsstyrelsen ska överpröva kommunens beslut, bland annat om beslutet kan antas innebära att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs.⁴⁷⁴

Länsstyrelsens roll är i detta sammanhang mycket viktig. Om en detaljplan överklagas på grund av att klaganden befarar att en miljö kvalitetsnorm inte kommer att kunna följas, anses överprövande myndigheter ofta sakna skäl för att frångå länsstyrelsens bedömning.⁴⁷⁵ Det domstolen prövar är om underlaget för länsstyrelsens prövning har varit

467 5 kap. 22 § PBL.

468 3 kap. 16 § PBL läst tillsammans med 11 kap. 10 § PBL.

469 2 kap. 3 § PBF

470 Prop. 2019/20:52, s. 105.

471 3 kap. 5 § andra stycket PBL.

472 11 kap. 12 § PBL.

473 11 kap. 10 § PBL.

474 11 kap. 10 § PBL.

475 Se t.ex. se MÖD 2014:12 och MÖD 2013:47 samt Mark- och miljödomstolens dom av den 26 juni 2020 i mål nr P 4168-19 och P 6252-19.

godtagbart i sig och i förhållande till vad som kan ha tillförts i målet efter länsstyrelsens prövning samt om detaljplanen får oacceptabla konsekvenser.⁴⁷⁶

4.4 Sammanfattning

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. Kommunen ansvarar därmed enligt plan- och bygglagen för att planera hur mark- och vattenområden får användas och bebyggas. Av 2 kap. 10 § plan- och bygglagen framgår att kommunen ansvarar för att miljökvalitetsnormerna i 5 kap. miljöbalken följs vid planläggning och i andra ärenden enligt plan- och bygglagen. Av en översiktsplan ska det framgå hur kommunen anser att gällande miljökvalitetsnormer ska följas. Länsstyrelsen ansvarar under planläggningsprocessen för att på olika sätt verka för att miljökvalitetsnormerna följs. Länsstyrelsen gör detta genom yttranden och eventuella överprövningar av planbeslut. Om ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan kan antas innebära att en miljökvalitetsnorm inte följs, ska länsstyrelsen ska upphäva kommunens beslut i dess helhet. Kommunen måste alltså kunna visa att planen kan antas innebära att normerna följs.

⁴⁷⁶ Se t.ex. Mark- och miljööverdomstolens dom av den 3 december 2018 i mål nr P 11888-17 samt dom av den 26 juni 2020 i mål nr P 4168-19 och P 6252-19.

Denna digitala version är nedladdad från lawpub.se

Den licens som tillämpas för de verk som finns på lawpub.se är Creative Commons CC BY-NC 4.0. Licensvillkoren måste följas i sin helhet och dessa finner du här:

<https://creativecommons.org/licenses/bync/4.0/legalcode.sv>

Sammanfattningsvis innebär licensen följande:

Tillstånd för användaren att

- Kopiera och vidare distribuera materialet oavsett medium eller format
- Bearbeta och bygga vidare på materialet

Villkoren för tillståndet är

- Att användaren ger ett korrekt erkännande, anger en hyperlänk till licensen och anger om bearbetningar är gjorda av verket. Detta ska göras enligt god sed.
- Att användaren inte använder materialet för kommersiella ändamål.
- Att användaren inte tillämpar rättsliga begränsningar eller teknik som begränsar andras rätt att göra något som licensen tillåter.

Se även information på

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.sv>